

Rom 5, 11

11: Ja, ikke bare det, men vi roser oss også av Gud ved vår Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi fått forlikelsen.

Her tar Paulus egentlig ikke opp et nytt emne som de troende kan rose seg av. Det er ikke slik at først har vi håpet om Guds herlighet (v. 2), dernest trengslene, og så for det tredje: Gud, som vi skulle rose oss av. Nei, her gjentar og avslutter han det han begynte med (v. 1), der han sa at da vi nå er rettferdiggjort av tro, har vi fred med Gud. For det å ha fred med Gud, og være overbevist om dette, er akkurat det samme som å "rose seg av Gud". Og innledningen til verset, "Ja, ikke bare det", viser jo tilbake til det som ble omtalt like foran: å bli "frelst fra vreden". Da stemmer Paulus igjen opp den triumferende tonen, og sier: "Ja, ikke bare det" (at vi frelses fra vreden), "men vi roser oss også av Gud". På grunn av Guds store kjærlighet (v. 8), og forlikelsen som er skjedd (v. 10), er vi så overbevist om at vi får være i hans vennskap, at vi også roser oss av at vi helt og holdent eier Gud og alt han er og formår. Luther gjengir dette så ypperlig slik: "Vi roser oss av Gud, det vil si at han er vår og vi er hans, at vi har allting i all evighet i fellesskapet med ham".

Hva det vil si å rose oss av Gud, det lærer vi av apostelens seierssang, kap. 8: 31-39: "Er Gud for oss, hvem er da imot oss? Han som ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle, hvordan skulle han kunne annet enn å gi oss alle ting med ham?" Her oppsummerer Paulus alt salig som nevnes kan, og sier: vi har Gud selv, Gud er selv vår venn og Far, og da må jo all salighet og trygghet følge. For det første er Gud selv mye mer enn alle hans gaver. Guds vennskap er mer enn himmelens salighet. Gud selv er solen og saligheten i himmelen, likesom hans vennskap allerede her på jorden er selve kilden til de troendes fryd. For det andre er alle gaver innbefattet i ham. I ham har vi all rettferdighet og styrke. I ham har vi vår fred og trøst. Gud er vår Far, og alle barnas rikdom og trygghet er i selve Faderen. "Er vi barn, da er vi også arvinger". "Han som ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle, hvordan skulle han kunne annet enn å gi oss alle ting med ham?".

Tenk, du eier selve den store allmektige Guds vennskap! Da må du sannelig være lykkelig hvert øyeblikk. Om du så var den fattigste på jord - så er du jo den rikeste. Var du mest elendig og foraktet - du er jo den mest ærefulle. Var du den mest ensomme og forlatte - du har alltid det herligste selskap. Slik ser vi David og andre hellige fryde seg i Gud selv, som det eneste de kunne rose seg av, og som deres egentlige trøst: "Min sjel skal fryde seg i min Gud". Ja, hver eneste dag vil vi rose oss i Gud, at han er alt det vi behøver, slik at hjertet har en slik sang: "Herren er min klippe og min festning, min frelser. Min Gud er min klippe, som jeg setter min lit til, mitt skjold og min frelses horn, min borg". Det er på denne måten alle rettferdiggjorte sjeler skulle kjenne sin Gud og rose seg av ham, slik profeten sier: "Ved Herren skal de få sin rett, og av ham skal de rose seg, hele Israels ætt".

Ved vår Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi fått forlikelsen. Paulus gjentar stadig at denne nåden, tryggheten og alt vi kan rose oss av, har vi bare ved vår Herre Jesus Kristus og hans forsoning/forlikelse. Det er virkelig nødvendig at vi stadig tar dette til oss. All vår trøst, ja alt vi kan rose oss av i Gud, hans vennskap og den evige salighet, er snart forsvunnet, straks vi vender øyet bort fra den eneste grunn og kilde, og begynner å se på oss selv. Da blir det snart vår synd og all uverdighet som krever oppmerksomhet. Og så mister vi frimodigheten. Det er slutt på gleden og det å rose oss av Gud. Tenk derfor uavlatelig og grundig over at all denne nåden som gjør at vi kan rose oss av Gud, at han er vår med alt hva han er og har, det har utelukkende sin grunn i forlikelsen ved

Kristus, som Paulus framholder så sterkt her (v. 6-10). Det har ikke sin grunn i noe vi har kunnet bidra med, men bare i den evige kjærligheten som gjorde at Gud gav sin Sønn mens vi ennå var "syndere", "ugudelige" og "fiender".

Tenk nå grundig over hva som ligger i dette, at Gud først skapte oss til sine barn og arvinger, og så selv gav oss sin Sønn som frelser - da vi var ugudelige og fiender -, og at vi da "ble forlikt ved hans Sønnns død". Dette er en evig trøstens grunn for elendige syndere. Dette vakler og faller ikke sånn som vi vakler og faller. Det står alltid fast. For det er jo et enkelt regnestykke at han som har gjort det største, å gjøre venner av oss som var fiender, han skal meget mer kunne gjøre det som er mindre: dvs. når vi nå er så dyrekjøpt, vil han også behandle oss som slike. Nå vil han ikke se på syndene våre og dømme oss etter loven, men alltid være øm og nådig, og føre oss helt fram til den evige salighet som han først skapte oss til, og senere så dyrt gjeløste oss for.

Det er så nødvendig at vi alltid roser oss av Gud, dvs. at vi alltid beholder et tillitsfullt trosforhold, en glad og hjertelig tillit til ham som er kilden til hele den troendes åndelig liv. Men akkurat like nødvendig er det da selvsagt at vi alltid holder fast i hva dette innebærer: "ved vår Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi fått forlikelsen". Dette er spesielt nødvendig når hjertet vårt er fullstendig iskaldt i forholdet til Gud, slik det kan skje. Vi er kanskje blitt opptatt med alle andre ting, og er blitt fremmede for Gud. Men så skjer det noe vanskelig, noe som gjør at vi må be. Da synes vi Gud også er blitt iskald overfor oss, ikke bryr seg om oss, og ikke hører vår bønn. Da må vi være våkne, og skjønne at dette er et fullstendig falskt bilde av Gud. Det er en forferdelig vanskaping som bare er dannet i vårt eget hjerte, og ved djevelens innskytelser. For Herren Gud har jo selv tegnet et ganske annet bilde av seg selv: som en evig og ubegrenset kjærlighet, som gav sin Sønn for oss, og som nå i enhver situasjon elsker dem som tror på ham. Han er en øm Far som alltid er nær oss, som ser alle våre behov og bekymringer. Og om han skjuler seg og drøyer med hjelpen, så er han likevel alltid bare opptatt med å gjøre oss godt.

Gud kan aldri være kald og likegyldig overfor dem som jo er dyrt forlikt gjennom hans Sønn, han som er deres rettferdighet. Tvertimot er han mye sterkere knyttet til oss enn han var til Adam og Eva før fallet. Ikke et øyeblikk kan han glemme dem som han frelste ved sin elskede Sønnns blod. Derfor bør vi rose oss av et evig vennskap med Gud, slik apostelen her også viser oss. Vi bør alltid rose oss av ham, ikke bare i våre gode stunder, men i enhver situasjon, ettersom Guds vennskap beror på "forlikelsen"/forsoningen ved Kristus. Paulus sier: "Gled dere i Herren alltid! Igjen vil jeg si: Gled dere!"

Å, måtte Gud gi oss sin Ånds lys over de trøsterike ting vi har sett i denne teksten! Da vi ennå ikke var forlikt, da elsket Gud oss så høyt at han gav oss sin Sønn! Nå trenger vi ikke begjære at han på nytt gir sin Sønn, nei ikke en gang en engel, som offer. Bare at han skal la oss få del i den forlikelsen som er skjedd én gang for alle. Men når jeg ser syndene mine, blir jeg redd. Og når jeg ser mitt gamle hjertes ugudelighet, og mitt skrøpelige liv, så jeg tenker at nå må da Gud være vred på meg. Men da vil jeg se på denne teksten og be slik: Hellige Fader, du som elsket oss så høyt at du gav oss din Sønn, da vi ennå ikke hadde noen forlikelse eller forbeder i himmelen! Gi meg da også, for din elskede Sønnns skyld, en evig forlatelse og hjelp i min elendige tilstand! Jeg ber ikke nå at du skal gi din Sønn på nytt. Bare at hans rettferdighet nå må behage deg, og at du hører hans bønn når han ber for oss! Du kan ikke forkaste meg, uten at du først forkaster din Sønn og alt han har gjort og gjør for meg. Men din elskede Sønn og hans verk vil du nok aldri forkaste. Derfor forblir også jeg i din nåde i all evighet. Amen.

Nå kommer vi til den andre delen av dette kapitlet, versene 12-19. I første og andre kapittel har Paulus beskrevet den fortapte tilstanden alle mennesker ligger i: under synden, men også den eneste

veien til frelse: Forlikelsen/forsoningen ved Kristus, og rettferdiggjørelsen ved tro (kap. 3). Dette har apostelen stadfestet med Skriftens egne bevis (kap. 4). Så har han i første del av dette kapitlet kort antydnet den salige tilstand, den evige nåden og tryggheten, som de eier, de som er rettferdiggjort av tro. Nå oppsummerer han alt dette i en eneste stor og herlig skildring av Guds nåde i vår frelse. Han viser at ettersom synden, døden og fordømmelsen kom over alle mennesker, bare gjennom én: Adam, så skal også nåden, rettferdigheten og livet komme bare gjennom én: vår Herre Jesus Kristus.

Først (v. 12) rettes vår oppmerksomhet mot den stamfaren vi arvet synden fra. Han viser at "på grunn av synden" kom døden inn i verden. Dette innebærer da selvsagt også at "syndens lønn er døden" (som han utlegger nærmere i kap. 6: 23) og derfor ikke kan ramme noe menneske som ikke har syndet. Dette er ikke bare en konklusjon vi har funnet på, men apostelens egne ord, at "døden slik trengte gjennom til alle mennesker, fordi de syndet alle". Med dette har han uttalt tydelig og klart at alle de som er underkastet døden, er syndere. Men Paulus forutså jo at mange skulle oppfatte dette som meget hard tale, og at innvendigene spesielt skulle gå på at synden (som alltid er dette at en lov brytes) i alle fall ikke kunne tilregnes menneskene før loven ble gitt ved Moses. Derfor svarer Paulus straks på slikt (v. 13-14) når han sier at det faktisk at døden hersket over menneskene også før Moses, beviser at synden var i verden og ble tilregnet menneskene. Men av dette følger da også at en lov måtte være gitt dem. Dette er meningen og tankegangen i v. 12-14.

I v. 14 har han uttalt at Adam "er et forbilde på den som skulle komme". Dette sikter til at Adam var opphavet til synden og døden, likesom Kristus er opphavet til rettferdigheten og livet. Men så viser han i v. 15-17 den store ulikheten som det samtidig er: Hvor langt større gaven er gjennom Kristus, enn det vi mistet gjennom Adam. Etter disse konklusjonene tar han opp igjen (v. 18-19) den innledningen han begynte v. 12 med: "Likesom synden kom inn i verden ved ett menneske". Og nå kommer den fortsettelsen en ventet på etter nevnte innledning: "slik blir også én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker".